

[Paul Møller.]

den kan ikke opvejes gennem tosidede aftaler. Den kan mildnes med håbet om, at vi gennem disse tosidede aftaler kan forøge vor eksport til andre lande inden for de syv, men vi har ingen grund til at vente eller formode, at de syv skulle kunne absorbere alt det, som nu går til de seks. De tosidede aftaler er, så vidt jeg har forstået det, lagt således fast, at deres varighed er lig med konventionens varighed.

Skal jeg sammendrage disse bemærkninger vedrørende landbrugets stilling i dag, vil jeg sige, at vort landbrugserhverv står over for en broget og uklar fremtid, præget af usikre løfter, hvis opfyldelse vi ikke kender på det tidspunkt, da vi skal godkende denne traktat.

Jeg skal dernæst gøre nogle bemærkninger om byerhvervet, industri- og håndværkerhvervet. Her har en af de afgørende danske interesser været at opnå lige adgang til råvarer, således at vi ikke inden for de syv landes område blev stillet ringere med hensyn til råvarer end de andre lande. Det har man bl. a. prøvet på at nå gennem den høje regerings lovforslag om fjernelse af råvare-toldsatser, men vi er jo stadig væk på gyngende grund med hensyn til sikkerheden for at få de andres råvarer på lige vilkår med de råvareproducerende lande inden for de syv.

Derved bliver oprindelsesbestemmelserne af en særlig interesse for os. Disse oprindelsesbestemmelser kan jo for et råstoffattigt land komme til helt at kvæle dets mulighed for at ekspandere inden for et frihandelsområde, eller de kan i hvert fald tvinge os til, hvis vi skal opfylde oprindelsesbestemmelserne, udelukkende — eller i det mindste fortrinsvis — at købe vore råvarer inden for de syv landes frihandelsområde. Jeg synes, at man ved udformningen af oprindelsesbestemmelserne, som jo er nødvendige i et frihandelsområde, gennem proceskriterierne har nået, hvad vi havde rimelig grund til at forvente man kunne opnå, når man altså skulle have oprindelsesbestemmelser. Men jeg vil gerne fremsætte den bemærkning, at disse oprindelsesbestemmelser ville komme til at spille en meget mindre rolle, såfremt man med toldlovsforslaget i højere grad havde søgt at harmonisere danske toldsatser med de andre syvs toldsatser.

Administrationen af oprindelsesbestemmelserne vil jeg gerne have lov til at drøfte med den høje regering under udvalgsbehandlingen, og det sker måske bedst i forbindelse med det lovforslag, som den højtærede finansminister fremsatte den 13. januar, og som er blevet sendt til toldlovsudvalget.

Ud over oprindelsesbestemmelserne er det af særlig interesse at have opmærksomheden henvendt på afviklingen af toldgodtgørelser. Ved behandlingen og udformningen af toldloven spiller toldgodtgørelser en meget væsentlig rolle. Fra område til område har man ved at sikre den danske eksportindustri toldgodtgørelser tilstræbt at gøre den konkurrencedygtig trods lavere færdigvare-toldsatser. Det er — især i det toldlovsforslag, vi nu arbejder med i toldudvalget — blevet til et toldpolitisk middel, som det vel aldrig har været det før; eksportindustrien kan derigennem sikre sig godtgørelse for den told, den har betalt for råvarer og halvfabrikata. Men man kan vel også spørge — for at sige det lidt populært — om regeringen har ment at kunne fedte en smule med færdigvare-toldsatserne, når den samtidig lovede sådanne toldgodtgørelser.

Men nu skal der ifølge konventionens artikel 7 inden den 31. december i år fastlægges regler for afvikling af toldgodtgørelsesbestemmelserne inden for de syv landes frihandelsområde, og disse afviklingsregler skal træde i kraft den 31. december 1961. Det vil sige, at vor eksportindustri, som man hidtil har viftet om næsen med toldgodtgørelser, må gå ud fra, at den ikke kan opretholde toldgodtgørelserne i hele afviklingsperioden, men at den vil komme i vanskeligheder og derved blive nødt til at gå ind i den selvfor-syningspolitik, som de syv landes traktat i hele sin opbygning sigter imod, samtidig med at den siger, at man ønsker så bred en basis som muligt.

Det vil, hvis toldgodtgørelsesbestemmelserne fjernes, efterhånden tvinge danske producenter til at købe råvarer og halvfabrikata hos de industristater, der fremstiller sådanne, inden for de syv, og det vil sige, at handelsleddene også her skæres over i Centraleuropa og i den øvrige verden. Jeg vil derfor gerne spørge den højtærede udenrigsminister, om regeringen vil tilstræbe at opnå den overhovedet lempeligste og lang-